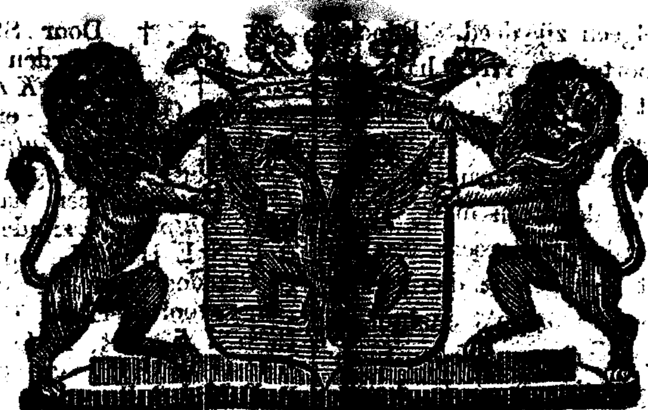
A°. 1826. N°. 4

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag den 20 April.

WEENEN, den 10. April.

Gisteren is Z. M. de Keizer voor de eerste maal na zijne herstelling met de keizerlijke familie uitgereden. Groot was het gejuich der inwoners bij den togt door de hoofdstad. 's Avonds had er eene algemeene illuminatie plaats.

PARYS, den 15. April.

Ook hier is sedert eenige dagen het gerucht in omloop, dat de hertog *van Wellington* te Petersburg niet geslaagd is om beslissende maatregelen van Rusland tegen Turkije te verhoeden, maar dat Rusland het voornemen aan den dag legt, om de kracht der wapenen te gebruiken, wanneer de Porte de ingebragte bezwaren niet uit den weg ruimt, maar de gesloten traktaten blijft schenden. (Noch uit den inhoud, noch uit den toon der dagbladen van Petersburg, kan men opmaken, dat dit gerucht gegrond zou zijn).

— Het hof van assises te Parijs heeft een agent van de zoogenaamde militaire politie eerloos verklaard en tot 5000 franken schadeloosstelling veroordeeld, uit hoofde hij in Augustus 1825 eenen burger willekeurig heeft doen in hechtenis nemen.

PETERSBURG, den 4. April.

Z. K. H. de prins van Oranje is laatstleden Zaturdag naar Warschau vertrokken.

Dag-order van Z. M. den Keizer aan de Russische legers.

Bij zijn manifest van den 30. Augustus 1814, hetwelk aan de nakomelingschap de gedenkwaardige gebeurtenissen der veldtogten van 1812, 1813 en 1814 overlevert, had wijlen Keizer *Alexander* besloten, onder meerdere gedenkteekenen ten blijke van Hoogstdeszelfs erkentelijkheid jegens de overwinnende legers, welke in dezen oorlog hadden deel genomen, eene medaille te doen vervaardigen, bevattende de dagteekening van den intogt der Russische troepen in Parijs.

Op den eersten verjaardag van den 19. Maart (31 nieuwe stijl) onder mijne regering, maak ik het mij ten pligt deze plegtige belofte te vervullen, waarvan de uitvoering mij is opgedragen, door hem, die altijd door Rusland zal betreurd worden; en ik gelast, eene medaille met het even gemelde opschrift als eene belooning uit te deelen aan alle militairen, die tot op den 19. (31) Maart 1814 de veldtogten hebben bijgewoond.

Door mij alzoo te gedragen naar eenen voor mij heiligen wil, vervul ik ten vollen het voornemen van wijlen den Keizer, ten opzigte van zijne dappere legers, die door hunne heldhaftigheid en getrouwheid den vrede van Europa verzekerd, den Russischen naam met onverwelkbaren roem overdekt, en de dankbaarheid verdiend hebben van den vader des vaderlands, die hen nog uit de diepte des grafs, door mijnen mond, zegent.

Petersburg, den 19. Maart 1826.

(*Get.*) NICOLAAS.

Brief van Z. M. DEN KEIZER aan den Hertog VAN WELLINGTON.

Aan onzen Generaal-Veldmaarschalk den Hertog *van Wellington*.

Ten einde u een blijk te geven van onze bijzondere achting voor uwe groote hoedanigheden en de uitstekende diensten, welke gij aan geheel Europa bewezen hebt, zal het mij bijzonder aangenaam zijn, dat een der regementen van mijn leger uwen naam draagt. Dienvolgens heb ik, op dezen zelfden dag, den 19. (31) Maart, — die zich vóór twaalf jaren onderscheidde door het innemen van Parijs en het eindperk van eene altijd gedenkwaardige worsteling, waarin de goede zaak u zulke luisterrijke zegepralen verschuldigd is, — bevolen, dat het regement infanterie van Smolensk, door *Peter den Grooten* opgerigt en een der beroemdste van mijn leger, hetwelk reeds in Frankrijk onder uwe bevelen heeft gestaan, van nu af zal genoemd worden het regement van den *Hertog van Wellington*; hierdoor wensch ik u een bewijs te geven van mijne volstandige en opregte welwillendheid.

Petersburg, den 19/31 Maart 1826.

(*Get.*) NICOLAAS.

MEXICO, den 28. Januarij.

Het congres van Mexico is den 1. dezer geopend. Bij die gelegenheid, heeft de president van het Mexicaansche bondgenootschap, de heer *Guadaloupe-Victoria*, eene aanspraak gedaan, waaruit het volgende is ontleend.

» De maand Januarij van het thans afgeloopen jaar (1825) is zeer belangrijk geworden in onze jaarboeken, aangezien dit het tijdstip is, waarop de Britsche regering, aan onze staatsgezanten te Londen, haar voornemen heeft te kennen gegeven, met ons in vriendschapsbetrekkingen te willen treden en de nieuwe Amerikaansche Staten te willen erkennen. Deze beslissende stap heeft de plannen en kuiperijen onzer buitenlandsche vijanden verijdeld, en heeft de verbondene mogendheden doen verbaasd staan. Hierdoor zijn zij genoodzaakt geworden, voortaan van alle gewapende tusschenkomst in de Amerikaansche zaken af te zien.

Vóór dezen beslissenden stap, had men het ongerijmde denkbeeld opgevat, het grondbeginsel van *legitimiteit* tot aan de overzijde van den Oceaan uit te strekken en alle liberale denkbeelden uit de Nieuwe Wereld te verbannen; wisseling van nota's, geheimzinnige briefwisseling met het hof van Madrid, alles spande zamen, om het vermoeden te versterken, dat Spanje, ten einde de bouwvallen van hare heillooze heerschappij te redden, den bijstand der land- en zeemagt van de andere natien zou trachten te verkrijgen. De vijandelijke inval, in het schiereiland, in 1823, ontdekte het noodlottig voornemen ten onzen opzigte, om *Ferdinand* VII. in staat te stellen deszelfs oude kolonien te heroveren. Zoodanig was het doel der proclamatien, door de militaire overheid in Spanje gedaan. Laat ons ter eere van Engeland getuigen, dat hetzelve zoo edelmoedig is geweest, de zaak der rede, billijkheid en vrijheid ter hulp te snellen, en Amerika te behoeden voor de rampen en verwoestingen des oorlogs. Deze gebeurtenis heeft de gemeenschap tusschen de twee werelddeelen geopend.

De Fransche natie heeft plegtiglijk haren wensch aan den dag gelegd, dat haar gouvernement betrekkingen met de nieuwe Amerikaansche Staten mogt aanknoopen.

Uit welk oogpunt men de erkenning van Hayti ook moge beschouwen, heeft het Fransche gouvernement daardoor den opstand der volken gewettigd en het beginsel geheiligd, dat de behoeften des tijds gaan boven de valsche denkbeelden, volgens welke de menschelijke maatschappij gelijk zou staan met eene troep vee, onder eenen herder van eene andere natuur gesteld. Zonder vrees van mij te misleiden, verklaar ik, dat ik de daad van Frankrijk beschouw als eenen stap ter navolging van het roemvolle voorbeeld, door hare ervarene mededingster gegeven. Ik word in dit gevoelen versterkt, door het genomen besluit, om aan ons een handel-agent te zenden, en een dergelijken van ons toe te laten. Men moet hierbij opmerken, dat dit dezelfde weg is, die vroeger door Engeland is ingeslagen. Hoeverre het tijdstip ook nog moge verwijderd zijn, waarop Frankrijk ons zal erkennen, is het toch zeker, dat hare handeling jegens ons niet verontrustend is.

De Koning der Nederlanden, gesproten uit het doorluchtige Huis van Oranje, steeds de steun der vrijheid, en die zijn land met even veel regtvaardigheid als goedheid regeert, heeft voorloopig een consul van ons aangenomen.

Pruissen heeft ook een handel-agent benoemd; Zweden en Denemarken hebben hunne goede gezindheid jegens ons aan den dag gelegd.

De billijkheid en erkentelijkheid vorderen te zeggen, dat de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, die voorbeelden van deugd en regtschapenheid, de eersten zijn geweest in de beschaafde wereld, die onze regten plegtiglijk hebben verkondigd. De Republieken van Columbia, Peru, Rio de la Plata en Chili hebben dit voorbeeld gevolgd.

De zoo lang gewenschte vereeniging der vertegenwoordigers van alle Amerikaansche Republieken te Panama zal weldra plaats hebben, om het vriendschaps-verbond tusschen het groote Amerikaansche huisgezin te bevestigen."

AMSTERDAM, den 16. April.

Het zijn thans de publieke wegen niet meer in Holland, zoowel als in andere oorden, die onveilig zijn; maar de hoofdstad zelve, maar de hoofdstad, en wel op de meest met licht voorziene grachten. Menschen worden aangevallen, beroofd, en, ja soms van het leven beroofd. Den 14. is een meisje uit het water opgehaald, dood en zoo goed als naakt. Nu en dan wordt wel een van de boosdoeners betrapt, zoo als mede op den 14. zulk een in de Zuider corps-de-garde is *ingesleept* (in al de kracht van het woord, langs de straat *gesleept*), wiens gezigt, door het slaan, schoppen en trappen, niet meer kenbaar was; dan het schrikt hen niet af. Zij gaan voort; en wat zegt ook een enkele bij wel 900, zoo als, niet zonder grond, wordt opgemaakt, dat er aanwezig zijn. Zij schroomen niet, met aangeplakte papieren, hunne daden kenbaar te maken en te zeggen, dat zij nergens bevreesd voor zijn. Sommigen, die slechts ten oogmerk hebben om eene der beste daden van het bestuur te misprijzen, werpen het daar openlijk op, dat het bedelen is verboden. Eene wederlegging zou te groote eer voor hen zijn. — Op alle boegten werpen het de roovers: nu eens komen zij wel gekleed, onder voorwendsel van het personeel, mobilair, schoorsteenen, enz., op te nemen, om zich alzoo met de aangelegenheden des huizes bekend te maken en hun slag waar te nemen; dan wederom bellen zij aan, om naar iemand te vernemen, dien zij wel weten daar niet te wonen, om te weten of zich ook mannen in het huis bevinden en wat dies meer zij. Met een woord, het is zoo hoog gerezen, dat thans bijna geen mensch opendoet, alvorens gevraagd te hebben *wie* daar is, en de oorzaak van de komst ten naastenbij begrepen te hebben. Men moet bekennen, dat de stoutheid van de daders verbazend is. Onlangs werd eene dienstmaagd, op de Keizersgracht, aangerand; de roover poogde haar de oorringen met geweld te ontrukken: zij gaf zulk een' gil, dat een heer, die in zijne zijkamer zat te lezen, ijlings naar de deur liep, die opende, en, haar ziende, vroeg wat haar deerde, en op haar antwoord haar welmeenend ried, die ringen liever

in haren zak te steken tot hare tehuiskomst, hetgeen zij deed. Edoch daar zij al snikkende door hare ontsteltenis voortging, vroeg haar een zeer welgekleed heer, eenige huizen verder, wat haar deerde, en op haar eenvoudig, naar met al te groote waarheid, gegeven antwoord, maakte deze haar het goud inderdaad afhandig. — De Heer K., voornaam koopman alhier, is mede op de Boommarkt niet alleen door een man, maar ook door eene vrouw daarbij, aangevallen geworden; en reeds was hij zijn gouden horologie kwijt; dan zijn moed heeft hem gered: den knods, waarmede zij gewapend waren, heeft hij den roovers ontrukt en hun de daad gevoelig betaald gezet. — Bij den predikant *Brues* hebben mede twee kerels pogen door te breken, met terugstooting van de dienstmaagd; dan, op haar schreeuwen hebben zij zich weggemaakt. — Een ander leeraar is, bij de straat gaande, aangerand geworden; met zijne regterhand heeft hij zich gered, den dief een geduchten slag in het aangezigt gevende.

Waar moet het alles heen? vragen velen, en hoe is het mogelijk, dat juist tegen den zomer zich die pest zoo openbaart? Kan de politie het alles niet dempen?

De zaak schijnt moeijelijk te wezen; jongens, die dobbelen, uit een te drijven; publieke vrouwen, die, of geen kaartje hebben, of uit hare *limites* gaan; vrouwen, die tusschen de preek selderij roepen bij den weg, na te zetten — is veel gemakkelijker, dan een hoop dieven uit te roeijen!

Van den 17. April.

De listen van de roovers houden niet op: zij gaan drie of vier, arm in arm geslagen, zien een of twee menschen aankomen, loopen hen tegen het lijf, houden zich als waren *zij* beleedigd geworden; geven een slag en maken groot geweld, om eenige menschen te lokken. De gelegenheid nemen zij nu waar om beurzen te snijden of andere afzetterij te plegen. Het onvoldoende van de nachtwachten straalt door alles heen; in den nacht van den 13. op den 14. vochten een tien- of twaalftal beschonkene menschen met elkander, waarbij er twee waren, die zich tot op den hemdrok hadden uitgekleed om elkander beter te treffen. Deze slagen elkander erbarmelijk, een hunner werd tot tweemaal over de straatsteenen geworpen, dat hun, welke nog niet te bed, maar op het nummer toegeschoten waren, het hart, zoo als men zegt, deverde. Zulks viel voor in de Reestraat, *a gouverno*. — De wachten kwamen *kijken*.

Wij vergen het onmogelijke niet: wat kunnen 2 tegen 12, die beschonken en schier woedend zijn? Zulks gevoelen wij zoo goed als iemand. Wat dan gedaan? — wat dan gedaan? — dood eenvoudig, patroeljes van burgers. Zij worden opgeroepen tot de schutterij, en het kan goed zijn. Zij moeten waken, als er brand is, dat geen verdere onheilen of wanorden gebeuren, en zulks is uitnemend goed. Maar bij zulke omstandigheden, als waarin wij ons bevinden, dat men, zoodra het slechts donker begint te worden, alvorens men de deur opent, op het kloppen of bellen, angstig en tot twee of driemaal vraagt: *wie daar?* en niet opent dan op eene bekende stem of bekenden naam; bij zulke omstandigheden, dat het de algemeene rust en veiligheid geldt, wie zou dan kunnen, wie zou dan *durven* weigeren te patroeljeren bij nacht? Eenmaal die taak waarnemen om de 8 dagen b. v., levert in Amsterdam wakers genoeg op, en burgers, die hun eigen have en goed, en des noods eigen bloed hebben te beschermen, nemen wel zoo naauwgezet hunnen pligt waar, als zij, die het alleen doen om den broode.

(*Uit Brieven.*)

UTRECHT, den 17. April.

Gisteren namiddag, is de luitenant-generaal *Trip*, van zijne reis naar Petersburg, als buitengewoon gezant van Z. M. den Koning, alhier teruggekomen, en heeft, na een kort oponthoud, zijne reis naar 's Gravenhage voortgezet.

ARNHEM, den 20. April.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 19. April 1 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 5 D. gevallen 0 D.
Den 20. dito. 1 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 0 D. gevallen 0 D.

Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON *A. P. A. SCHUYLENBURG*, Echtgenoote van
L. H. RAMBONNET.
Zutphen,
den 16. April 1826.

AANBESTEDING.

Ingevolge [illegible] van de Commissie van het Nieuwe Nacht-Leger, zal de ondergeteekende, op aanstaanden Zaturdag, den 22. dezer, aan de minstaannemende aanbesteden:

Het leveren van 152 Stuks HOUTEN SCHRAGEN, *voor het Garnizoen.*

De Conditien en Voorwaarden liggen ter lezing in het Koffijhuis *'s Bosch*, te *Zutphen*, waar ook de Model-Schraag te zien is.

De Majoor en Garnizoens-Commandant,
J. L. RENNO.

† † † De GECOMMITTEERDEN uit de Roomsch-Catholijke Gemeenten van *Hees*, *Neerbosch* en *Hatert*, *Schependom van Nijmegen*, zijn voornemens, op Dingsdag den 2. Mei 1826, des namiddags ten *vier* ure, ten huize van den Kastelein *WEYERMANS*, bij de Kerk te *Neerbosch*, in het openbaar aan te besteden:

Het opbouwen eener NIEUWE KERK, *met de leverantie van alle daartoe noodige* MATERIALEN,

Overeenkomstig het Bestek en de Conditien, welke 10 dagen vóór de aanbesteding, ten huize van gemelden *WEYERMANS*, kunnen worden bezigtigd.

† † † Door Sterfgeval TE HUUR, om dadelijk te aanvaarden, eene zeer aangename BUITENPLAATS, *KIEFSKAMP* genaamd, bijzonder geschikt voor ZOMER- en WINTER-VERBLYF, gelegen in het Kwartier *Zutphen*, een kwartier van het Dorp *Vorden* (door welk Dorp zal loopen de geprojecteerde Straatweg van *Zutphen* op *Winterswijk*), een half uur van het Dorp *Hengelo* en 1½ uur van de Stad *Zutphen*, zijnde het HUIS voorzien van onderscheidene BENEDEN- en BOVENKAMERS, beneden geheel Gestukadoord en Behangen, en meestendeels met Stookplaatsen voorzien, voorts KEUKEN, KELDER en WASCHHUIS met POMPEN, benevens eene ruime BOUWSCHUUR, en eene nieuwe STAL voor vier Paarden en REMISE, twee groote TUINEN met exquise VRUCHTBOOMEN, alsmede ongeveer tien KOEWEIDEN, voor en ter zijde van het Huis, met de noodige BOUWGRONDEN, des verkiezende; voorts uitgestrekte en naar den laatsten smaak aangelegde WANDELINGEN, en vrije, gereserveerde, Wildrijke JAGT op het Goed zelve en daaronder behoorende Bouwerven; alles vrij van overstrooming. Eindelijk twee BANKEN voor elkanderen, in de Kerk te *Vorden*.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Heer *J. H. GALLÉ*, Burgemeester van *Vorden*; en bij den Heer *B. ARENDSEN RAEDT*, te *Lochem*, mits brieven franko.

† † † Op Dingsdag den 25. April 1826, des voormiddags ten *tien* ure, zal men, ten huize van den Heer *D. VELTERS VAN WAALWYK*, te *Arnhem*, publiek verkoopen: Eenige MANUFACTUREN en MEUBILAIRE GOEDEREN, welke daags vóór den verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 3 tot 5 uren, voor een ieder te zien zijn.

† † † De Houder der in 1823 uitgelootene RUSSISCHE OBLIGATIE, groot 1000, No. 6183, bij *HOPE en Comp.*, kan de COUPONS, verschenen geweest 1 Januarij 1824 en 1826, groot *f* 50, tegen betaling der kosten dezer advertentie, bij de ondergeteekende inwisselen, of de obligatien voor onuitgelootene tegen den cours verruilen.

Arnhem, den 13. April 1826.

De Wed. L. J. PRINS, Z.
In de Rijnstraat.

* * * De Heer *T. FINN*, Kunstwerker in GLAS, ten huize van den Kastelein *ROBERT*, in de *Brabandsche Kroon*, op de Markt te *Arnhem*, heeft de eer het geëerd Publiek te berigten, dat hij zijne werkzaamheden zal uitoefenen van des morgens 10 tot des avonds 9 uren, waarmede hij alhier den 4. dezer is begonnen en uiterlijk aanstaanden Zaturdag den 22. April zal eindigen. De toegang is 60 Centen per persoon. Er wordt aan iederen Aanschouwer een stukje van zijn werk voor dezelfde waarde uitgereikt.

† † † Op nader te bepalen tijd, zal te *Arnhem*, in de maanden Augustus of September aanstaande, publiek worden verkocht: Het aanzienlijk KABINET VAN SCHILDERYEN, nagelaten door wijlen den Heer Mr. *ROELAND JAN BOURICIUS*. — De Catalogus dezer uitmuntende verzameling zal in tijds bij den Boekhandelaar C. A. THIEME bekomen zijn.

*** Bij *G. PORTIELJE*, te *Amsterdam*, is uitgegeven en alom te bekomen:

1. G. ENGELBERTS GERRITS, *Keur van Gedenkwaardige Tafereelen* uit de Nederlandsche Geschiedenis, met fraaije Platen en Titel-vignet, in gr. 12mo, I. Deel, prijs *f* 2:40, het II. en laatste Deel is ter persse en zal spoedig volgen.
2. VRUCHTEN EENER GOEDE OPVOEDING, geschetst in eenige belangrijke Tafereelen ter veredeling van Verstand en Hart voor de Jeugd, met zes fraai gekleurde Platen en Titel, in kl. 8vo, prijs *f* 1:25.
3. G. ENGELBERTS GERRITS, *Sylabaire simple et facile, propre à guider les Enfans depuis la prononciation des lettres jusqu'à la lecture courante, pour servir d'introduction au premier Livre de Lecture*, in kl. 8vo, prijs 27½ cent.
4. » » » » » » » » » *premier Livre de Lecture, ou choix de plusieurs historiettes amusantes et morales, destinées à faciliter aux commençans l'étude de la langue Française, avec l'explication en Hollandais des phrases et des mots*, in kl. 8vo, prijs 30 centen.
5. » » » » » » » » » *second Livre de Lecture*, in kl. 8vo, prijs 45 centen. *Troisième Livre de Lecture* is ter persse en zal spoedig volgen.
6. » » » » » » » » » *First English Reading-Book, or instructive and familiar lessons, adapted to the capacities of those, who begin to study the English language and provided with the translation of the most dificult words and phrases*, in kl. 8vo, prijs 40 centen.
7. G. C. VERENET et G. ENGELBERTS GERRITS, *Histoire Abrégée du* ROBINSON *Hollandais, ou Journal d'un marin naufragé. Ouvrage amusant et moral, divisé en leçons, avec la version en Hollandais des phrases et des mots, à l'usage des écoles*, in kl. 8vo, prijs 50 centen. NB. Getallen tot minder prijzen.
8. P. G. WITSEN GEYSBEEK, *de Kleine* ZIMMERMAN, *of de Aarde en hare Bewoners*; een Leesboek voor de beschaafde Jeugd, met Platen en Costumes, in kl. 8vo, 3 deelen, prijs *f* 5:10.
9. A. C. OUDEMANS, *het Leven en de Lotgevallen van* HUGO DE GROOT, *in Gesprekken*, met fraaije Platen en Portret, van SMIES en VELIN, in kl. 8vo, prijs *f* 2:10.
10. JONGENS-SPELEN, met 12 gekleurde Plaatjes, kl. 12mo, prijs 80 centen.
11. MEISJES-SPELEN, idem, idem, prijs 80 centen.
12. GESCHIEDENIS VAN KOENRAAD WAAGHALS, ter aanbeveling van Voorzigtigheid en Bedachtzaamheid, met 6 gekleurde platen, kl. 12mo in karton, prijs 90 centen.
13. DE GRAAF DE SEGUR, *Zedekundige en Staatkundige Galerij*, naar het Fransch door A. C. OUDEMANS, in gr. 8vo, prijs *f* 2.
14. P. G. WITSEN GEYSBEEK, *Gedichten*, met Portret des Dichters, in gr. 8vo in karton, prijs *f* 3:60.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.